

Nr 257

L a g

om placeringskvot för vissa kreditinrättningar (placeringskvotslag);

given Stockholms slott den 25 maj 1962.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vändes Konung, göra vederligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

1 §.

I den mån på grund av utomordentliga omständigheter så prövas nödtorft för att tillgodose behovet av långfristig kredit åt staten eller för bostadsbranschens må Konungen, på framställning av fullmäktige i riksbanken, i enlighet med vad här nedan stadgas förordna om placeringskvot. Förordnande skall avse viss bestämd tid eller ock gälla tills vidare.

På riksbanken ankommer att utfärda de föreskrifter, som erfordras för tillämpning av förordnandet.

2 §.

Förordnande om placeringskvot må gälla försäkringsbolagen, sparbankerna, postsparbanken, postgiroverksamheten eller fondstyrelserna för förvaltning av medel, vilka ingå till allmänna pensionsfonden.

Belräffande försäkringsbolagen och sparbankerna må förordnande begränsas att avse sådana inrättningar, vilkas fonder eller omslutning uppgår till visst belopp, särskilt angivet för varje slag av inrättningar, eller sådana inrättningar, vilkas rörelse är av speciell beskaffenhet. När särskilda omständigheter föranleda därtill, må viss kreditinrättning undantagas.

3 §.

Med placeringskvot avses förhållandet mellan storleksförändringen under viss i förväg bestämd tidsperiod (beräkningsperiod) av kreditinrättningens placeringar enligt 4 § (prioriterade placeringar) och storleksförändringen under samma tid av inrättningens samtliga placeringar med de i 5 § angivna undantagen.

Storleksförändringarna skola, enligt vad därom stadgas i tillämpningsföreskrifterna, fastställas efter kontantvärden eller nominella värden eller, där sådana ej kunna användas, andra värden.

4 §.

Prioriterade placeringar vid beräklandet av placeringskvoten äro:
a) kassa, checkar och banktillgodohavanden, med avdrag för bankskulder,

¹ Prop. 1962: 52; BstC 17; Rskr 233.

b) av staten utfärdade obligationer eller andra skuldförbindelser,
 c) av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och Svenska bostadskreditkassan utfärdade obligationer även som av hypoteksaktiebolag efter den 1 januari 1959 utfärdade obligationer för möjliggörande av bostadskreditgivning,

d) lån mot inteckning i fastighet med bebyggelse övervägande för bostäder eller i tomträtt till fastighet med dylik bebyggelse, dock skola under tiden för förordnandet utlämnade lån betraktas som prioriterade allenast i den mån de avsetts för ny bebyggelse av angivet slag,

e) lån, för vilkas fulla gäldande kommun eller därmed jämförlig samfällighet är ansvarig och vilka beviljats för bebyggelse övervägande för bostäder, dock skola under tiden för förordnandet utlämnade lån betraktas som prioriterade allenast i den mån de avsetts för ny bebyggelse av angivet slag, samt

f) kreditinrättningen tillhörig fastighet med bebyggelse övervägande för bostäder samt tomträtt till fastighet med dylik bebyggelse, efter avdrag för lån mot inteckning i egendomen, dock skall under tiden för förordnandet förvärvat egendom betraktas som prioriterad allenast i den mån bebyggelsen är ny eller förvärvet i värde svarar mot avyttring av fastighet med bebyggelse övervägande för bostäder eller av tomträtt till fastighet med dylik bebyggelse.

Lika med lån enligt första stycket e) skall anses till kommun utlämnad kredit, motsvarande det jämlikt 4 kap. 11 § andra punkten lagen om nyttjanderätt till fast egendom beräknade värdet av mark, som kommunen upplåtit med tomträtt för ny bebyggelse övervägande för bostäder.

När omständigheterna föranleda därtill, må riksbanken föreskriva, att även andra placeringar må räknas som prioriterade, under förutsättning att de avse ny bebyggelse övervägande för bostäder.

5 §.

Vid beräkandet av placeringskvoten skola från kreditinrättningens samtliga placeringar undantagas:

- a) skuld, som avdragits enligt 4 §,
- b) lån, som utlämnats av livförsäkringsbolag mot säkerhet i bolagets försäkringsbrev inom återköpsvärdet,
- c) lån, som fondstyrelse i samband med återlån och till däremot svarande belopp utlämnat till kreditinrättning, vilken beviljat återlånet, samt
- d) återlån, som utlämnats av kreditinrättningen.

När omständigheterna föranleda därtill, må riksbanken föreskriva att jämväl viss annan placering undantages.

6 §.

Det procenttal, vartill placeringskvot minst skall uppgå, fastställs av Konungen. Talet må ej sättas högre än till åttio.

Där så finnes lämpligt må de kreditinrättningar, som förordnandet gäller, av Konungen indelas i grupper, för vilka kvoten fastställs till olika procenttal. Gruppindelningen skall ske efter storleken av inrättningarnas samtliga placeringar eller efter rörelsens art.

Skulle under beräkningsperioden förändringen av samtliga placeringars summa innebära, att summan nedgått, skall i stället för den fastställda placeringskvoten gälla, att de prioriterade placeringarnas andel av samtliga placeringar, med de i 5 § angivna undantagen, ej får nedgå.

7 §.

Kreditinrättning, som är eller kan bli underkastad placeringskvot, är skyldig att på anfordran tillhandahålla riksbanken de uppgifter, vilka riksbanken

banken anser nödvändiga för bedömande av om förordnande erfordras för kvotens fastställande och beräkning.

Närmare anvisningar om beräkningsperioder och om uppgiftsskyldighet meddelas av riksbanken.

8 §.

Har kreditinrättning avvikit från fastställd placeringskvot eller från i 6 § tredje stycket stadgas, skall inrättningen efter föreläggande av riksbanken till statsverket utgiva ett belopp, som motsvarar ränta å underskottet för den beräkningsperiod, då det uppstått. För följande beräkningsperioder räknas räntan å vad av underskottet alltjämt kvarstår efter andra för överskott, som uppkommit under dessa perioder. Ränta räknas dock inte för mer än fem år efter ingången av den beräkningsperiod, för vilken underskottet redovisades, ej heller för tid efter det förordnandet utlöpt utan efterföljas av nytt förordnande. Räntesatsen skall utgöra två procent för

Riksbanken äger medgiva att vid tillämpning av första stycket utjämningsperiod må ske mellan överskott och underskott under viss tidrymd (utjämningsperiod). Har sådant medgivande lämnats, skall utjämningsperiod ersätta beräkningsperiod vid bestämmande av räntan.

Har postsparbanken eller postgirorörelsen avvikit från fastställd placeringskvot, må riksbanken medgiva befrielse från skyldighet att utgiva belopp, som avses i denna paragraf, därest inrättningarna sammanlagt uppfyllt placeringskraven.

Då särskilda skäl föranleda därtill, må även eljest skyldighet som utsetts helt eller delvis eftergivas.

9 §.

Över riksbankens beslut enligt denna lag må klagan ej föras.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1962 och skall äga giltighet till och med den 30 juni 1965. Lagens bestämmelser skola gälla redan före ikraftträdandet med avseende på åtgärder som erfordras för tillämpningen därefter.

2. Förordnande, som meddelas jämlikt denna lag, skall ej gälla längre än lagen äger giltighet.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräftat låtit.

Stockholms slott den 25 maj 1962.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Finansdepartementet)

G. E. Sraige

